

Iisalmen varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma

KULTTUURIREPUT

”Lapsi ei kysy, mihin hän taidetta tarvitsee. Hän käyttää sitä ja elää siinä, jos se hänelle suodaan. Hän tarvitsee aikuista kulkemaan kanssaan myös taiteen maailmassa, antamaan tai jakamaan sanoja, säveliä, tarinoita.”

Huhtinen-Hildén (2010)

Johdanto

Kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on tutustuttaa lapset eri taiteenaloihin ja kulttuuriperintöön tarjoamalla laadukkaita ja monipuolisia kokemuksia ja elämyksiä kulttuurista. Kulttuurikasvatussuunnitelmalla mahdollistetaan lasten tasavertaisia oikeuksia päästä osalliseksi taiteen ja kulttuurin sisällöistä.

Lapsen taiteellisen ilmaisun monet muodot ovat kokonaisvaltaisia ja syntyvät eri taiteen aloja luovasti yhdistellen. Kulttuurikasvatussuunnitelma tukee lasten musiikillisen, kuvallisen, käsityöllisen sekä sanallisen ja kehollisen ilmaisun kehittymistä varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa hyödynnetään monipuolisesti myös lastenkirjallisuutta, sanataidetta, teatterin eri muotoja, tanssia ja sirkusta.

Lapsen sosiaaliset taidot, myönteinen minäkuva ja oppimisedellytykset kehittyvät taiteellisen kokemisen ja ilmaisun myötä. Taiteellinen koke-

minen ja ilmaisu kehittävät myös lapsen ajattelun ja oppimisen taitoja. Taidekasvatuksen avulla lapset saavat kokemuksia spontaanista ilmaisusta sekä yhteisesti suunnitellusta, toteutetusta ja arvioidusta luovasta prosessista. Kun lapsi tutustuu kulttuuriperintöön, taiteeseen ja ilmaisuun eri muotoihin, hän vahvistaa omaa monilukutaitoaan, osallisuuttaan ja vaikuttamisen mahdollisuuksiaan.

Kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteet toteuttavat lisälmen kaupungin strategiaa ja varhaiskasvatussuunnitelman sekä laadukkaan ja monipuolisen kulttuurikasvatuksen tavoitteita. Lisälmen kulttuurireppua eli kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, kulttuuripalveluiden, kirjaston, musiikkiopiston sekä muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Painopiste on paikallisessa ja alueellisessa taiteessa, kulttuuritoiminnassa ja kulttuuriperinnössä.

Kulttuurikasvatus- suunnitelman rakenne

- Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on jaettu taiteenaloittain ”kulttuurireppuihin”
- Jokainen kulttuurireppu sisältää ikätasoihin jaetut osuudet (0-3-vuotiaat, 4-5-vuotiaat ja esioppilaat)
- Repuissa on myös eri tasoja toimintaan: arkitaso, sovellustaso ja syventävä taso
- Toteutuksessa tehdään yhteistyötä mm. kulttuurilaitosten ja yhdistysten kanssa
- Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisen työkalut löytyvät kulttuuripalveluiden nettisivuilta

Tanssireppu

Varhaiskasvatus tutustuttaa lapset lempeästi ja tavoitteellisesti tanssin maailmaan. Tanssi on osa lasten liikuntakasvatusta. Tanssi kehittää lapsen liikkumistaitoja, rytmitajua, tasapainoa ja koordinaatiokykyä. Tanssin avulla lapsi käyttää omaa luovuuttaan ja kehoaan kokonaisvaltaisesti sekä tutustuu kehoonsa ja rajoihinsa.

Tavoitteet:

- Lapsi pääsee kokeilemaan erilaisia asentoja ja liikkeitä omien kykyjensä mukaan opettajan kannustuksella. Motoriset taidot kehittyvät ohjaajan ja muiden lasten esimerkin kautta ja lapsi saa kokea onnistumista ja yhdessä tekemisen riemua. Tanssi kehittää lapsen liikuntataitoja, voimaa, ketteryyttä ja liikkuvuutta.
- Lapset pääsevät toteuttamaan omaa luovuuttaan vapaasti. Leikin avulla harjoitellaan myös tanssitekniikkaa. Lapset pääsevät liikkumaan ja kokemaan tanssin iloa.
- Lapsen ilmaisua, kehonkieltä sekä musiikkiin reagointia vahvistetaan tanssi-ilmaisullisin keinoin. Lapsen positiivista kokemusta tanssista lisätään.
- Henkilöstö saa keinoja käyttää tanssia osana varhaiskasvatuksen toimintaa.

Teatterireppu

Teatteri lisää lapsen osallisuutta mahdollistaen yhdenvertaisen oikeuden taiteen ja kulttuurin kokemiseen ja tekemiseen varhaiskasvatuksen arjessa. Teatteri auttaa lasten kielenkehityksessä ja ilmaisussa sekä kehittää lapsen itsetuntoa ja rohkeutta esiintyä. Teatteri toimii oppimisen välineenä, tunteiden käsittelyn tukena ja luovuuden kanavana

Tavoitteet:

- Lapsen omaehtoinen sanallinen ja kehollinen itseilmaisu kehittyy
- Lapsi saa kokemuksia ja elämyksiä yleisönä olemisesta
- Lapsi saa olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa teatterin tekemisen prosessia
- Lapsi saa kokemuksia omasta kulttuuristaan

Kirjallisuuden ja median reppu

Lapselle lukeminen tukee puheen- ja kielenkehitystä, mielikuvitusta ja tunteiden käsittelyä. Lapsen kiinnostus lukemaan oppimiseen kehittyy, kun hänelle luetaan. Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta lapsen luku- ja kirjoitustaidolle.

Mediakulttuuri muodostuu mediasisällöistä, alustoista, välineistä ja ilmiöistä. Medialukutaito sisältää tulkintaa, tuottamista ja osaamista. Kirjoituksien lisäksi tulkitaan kuvia, videoita, ääniä ja näiden yhdistelmiä. Medialukutaito koostuu myös käyttötaidoista, tiedonhakutaidoista ja kriittisyydestä, viestintä- ja vuorovaikutustaidoista, osallisuuteen ja vaikuttamiseen sekä elämäntaitojen liittyvistä taidoista. Median eri ilmiöiden tietämys on osa mediaosaamista.

Tavoitteet:

- Lapsen puheen ja kielenkehityksen tukeminen
- Lapsen mielikuvituksen vahvistaminen
- Lapsen tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen
- Lapsen medialukutaitojen kehittäminen

Kuvataidereppu

Kuvataidekasvatus vahvistaa lapsen suhdetta taiteeseen. Kuvataidekasvatuksen tavoitteena on antaa lapselle elämyksiä ja onnistumisen kokemuksia. Lapselle luodaan sellainen ympäristö, joka kannustaa häntä omatoimiseen taiteiluun. Hänelle tarjotaan mahdollisuus tutustua kuvataiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin. Erilaisten tekniikoiden ja materiaalien avulla lapsi saa ilmaista itseään monipuolisesti. Kuvataidetta tehdään havainnoiden ja tutkien niin, että lapsi pääsee toteuttamaan oman tulkintansa.

Tavoitteet:

- Positiivisten kokemusten saaminen ja itseilmaisun mahdollistaminen
- Lapsen hienomotoristen taitojen ja ajattelun kehittyminen
- Lapsen kiinnostuksen herääminen kuvalliseen ajatteluun, havainnointiin ja kuvien tulkintaan
- Erilaisten tekniikoiden ja materiaalien kokeilu
- Mielikuvituksen, työskentelytaitojen ja kaveritaitojen kehittyminen

Musiikkireppu

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on myönteisen musiikkisuhteen herättelemine, musiikillisten elämysten tarjoamine, musiikillisten valmiuksien ja taitojen kehittäminen. Musiikki vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kokonaisvaltaista oppimista. Lapsi saa kokemuksia musiikista laulamalla, soittamalla ja kuuntelemalla. Musiikin oppimine on moniulotteista ja siinä käytetään eri aisteja sekä monipuolisia työtapoja.

Tavoitteet:

- Lapsi saa myönteisiä musiikillisiä elämyksiä, valmiuksia ja taitoja
- Lapsen kiinnostus musiikkiin vahvistuu
- Lapsen itsetunto ja myönteinen minäkuva vahvistuu
- Lapsi saa kokeilla eri musiikin lajeja ja erilaisia soittimia

Kulttuuriperinnön ja arkkitehtuurin reppu

Kulttuuriperintö- ja arkkitehtuurikasvatuksessa lapsi oppii tuntemaan lähiympäristönsä miljöötä ja paikallisesti merkittäviä rakennuksia, patsaita, puistoja ja muita kohteita. Kotipiiri laajenee käsityksenä lähiympäristöksi, jossa koetaan, opitaan ja arvostetaan kulttuuria. Menneisyys ja nykyhetki sidotaan lapselle tuttuun paikkaan, jolloin lapsen ymmärrys menneisyydestä laajenee.

Kulttuuriperintö on elävää ja siirtyy seuraaville sukupolville yhdessä tekemällä ja pohtimalla.

Tavoitteet:

- Lapsi ymmärtää paikallista menneisyyttä ja kulttuuriperintöä
- Kulttuuriperintö ja arkkitehtuuri herättelee lapsen esteettistä kokemusta
- Lapsi oppii havainnoimaan muutoksia ympäristössä, maisemissa sekä rakennuksissa
- Oman tekemisen kautta lapsi kasvaa aktiiviseksi osaksi ympäristöä ja kulttuuria

